

Svar på motion begränsad beläggning av
brukare inom äldreården

32

2025KS161

Sammanträdesdatum
2025-12-11

§ 225

Dnr 2025KS161

Svar på motion begränsad beläggning av brukare inom äldreården

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 27 mars 2025 § 54 att till kommunstyrelsen remittera motion från Patrik Strömstén (SD), Peter Arvidsson (SD) och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården. Kommunstyrelsen beslutade den 8 maj 2025 § 157 att remittera Motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården till socialnämnden för yttrande över de delar i motionen som berör nämndens verksamhetsområde. Motionärerna yrkar på att socialnämnden ger förvaltningen i uppgift att för alla vårdenheter ta fram ett enhetligt styrdokument som ska reglera max antal brukare per vårdare baserat på vårdarnas erfarenhet, typ av brukare och vårdenheters möjlighet till beläggning.

Socialnämnden beslutade 22 oktober 2025 § 151 att anta Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården från sektorn för socialtjänst som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Enligt gällande lagstiftning är kommunen skyldig att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver särskilt stöd. Det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns tillräckligt med personal med rätt kompetens för att bedriva vård och omsorg. Vård får inte nekas på grund av personalbrist. Kommunen måste verkställa beslut om särskilt boende inom skälig tid annars riskerar kommunen att betala en särskild avgift till staten.

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdet redan idag har ett arbetssätt för att anpassa bemanningen efter aktuell beläggning och vårdtyngd. Kommunen har processer för att säkerställa ett fungerande flöde mellan vård- och omsorgsboende, hemtjänst och korttidsplatser. Antalet lägenheter på respektive vård- och omsorgsboende ligger till grund för hur många brukare som kan erbjudas plats. Vid mer omfattade behov, exempelvis vid vak som kräver ständig närvaro av personal hos brukaren, ökas tillfälligt bemanningen för att tillgodose behoven.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 20 november 2025 § 328
- Tjänsteskrivelse 30 oktober 2025

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-12-11

- Motion från Patrik Strömstén, Peter Arvidsson och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården, daterad 14 mars 2025
- Socialnämndens beslut 22 oktober 2025 § 151
- Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården 12 september 2025

Förslag till beslut på sammanträdet

Björn Magnusson (S) föreslår att kommunfullmäktige bordlägger ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bordlägger ärendet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 328

Dnr 2025KS161

Svar på motion begränsad beläggning av brukare inom äldreården

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 27 mars 2025 § 54 att till kommunstyrelsen remittera motion från Patrik Strömstén (SD), Peter Arvidsson (SD) och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården. Kommunstyrelsen beslutade den 8 maj 2025 § 157 att remittera Motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården till socialnämnden för yttrande över de delar i motionen som berör nämndens verksamhetsområde. Motionärerna yrkar på att socialnämnden ger förvaltningen i uppgift att för alla vårdenheter ta fram ett enhetligt styrdokument som ska reglera max antal brukare per vårdare baserat på vårdarnas erfarenhet, typ av brukare och vårdenheters möjlighet till beläggning.

Socialnämnden beslutade 22 oktober 2025 § 151 att anta Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården från sektorn för socialtjänst som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Enligt gällande lagstiftning är kommunen skyldig att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver särskilt stöd. Det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns tillräckligt med personal med rätt kompetens för att bedriva vård och omsorg. Vård får inte nekas på grund av personalbrist. Kommunen måste verkställa beslut om särskilt boende inom skälig tid annars riskerar kommunen att betala en särskild avgift till staten.

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdet redan idag har ett arbetssätt för att anpassa bemanningen efter aktuell beläggning och vårdtyngd. Kommunen har processer för att säkerställa ett fungerande flöde mellan vård- och omsorgsboende, hemtjänst och korttidsplatser. Antalet lägenheter på respektive vård- och omsorgsboende ligger till grund för hur många brukare som kan erbjudas plats. Vid mer omfattade behov, exempelvis vid vak som kräver ständig närvaro av personal hos brukaren, ökas tillfälligt bemanningen för att tillgodose behoven.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 30 oktober 2025

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-11-20

- Motion från Patrik Strömstén, Peter Arvidsson och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldrevården, daterad 14 mars 2025
- Socialnämndens beslut 22 oktober 2025 § 151
- Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldrevården 12 september 2025

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår att kommunstyrelsen, i enlighet med förvaltningens förslag, föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Peter Arvidsson (SD) föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer ställa Per Vorbergs förslag mot Peter Arvidssons förslag.

Kommunstyrelsen godkänner redovisad beslutsgång.

Per Vorbergs och Peter Arvidssons förslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att bifalla Per Vorbergs förslag

Nej-röst för att bifalla Peter Arvidssons förslag

Med 11 ja-röster och 2 nej-röster bifaller kommunstyrelsen Per Vorbergs förslag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 7.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-11-20

Voteringslista: § 328

Ärende: Svar på motion begränsad beläggning av brukare inom äldrevården, 2025KS161

Omröstningslista 7

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ordförande	X		
Mikael Johannison (M), vice ordförande	X		
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot	X		
Peter Arvidsson (SD), ledamot		X	
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Berit Müllerström (S), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Marie Strid (MP), ledamot	X		
Per Olov Risman (SD), ledamot		X	
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Björn Mattsson (V), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ersättare	X		
Lena Fredriksson (S), ersättare	X		
Resultat	11	2	0

Kommunstyrelsen

Datum
2025-10-30

Diarienummer
2025KS161 008

Svar på motion begränsad beläggning av brukare inom äldreården

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 27 mars 2025 § 54 att till kommunstyrelsen remittera motion från Patrik Strömstén (SD), Peter Arvidsson (SD) och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården. Kommunstyrelsen beslutade den 8 maj 2025 § 157 att remittera *Motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården* till socialnämnden för yttrande över de delar i motionen som berör nämndens verksamhetsområde. Motionärerna yrkar på att socialnämnden ger förvaltningen i uppgift att för alla vårdenheter ta fram ett enhetligt styrdokument som ska reglera max antal brukare per vårdare baserat på vårdarnas erfarenhet, typ av brukare och vårdenheters möjlighet till beläggning.

Socialnämnden beslutade 22 oktober 2025 § 151 att anta *Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården* från sektorn för socialtjänst som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Enligt gällande lagstiftning är kommunen skyldig att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver särskilt stöd. Det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns tillräckligt med personal med rätt kompetens för att bedriva vård och omsorg. Vård får inte nekas på grund av personalbrist. Kommunen måste verkställa beslut om särskilt boende inom skälig tid annars riskerar kommunen att betala en särskild avgift till staten.

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdet redan idag har ett arbetssätt för att anpassa bemanningen efter aktuell beläggning och vårdtyngd. Kommunen har processer för att säkerställa ett fungerande flöde mellan vård- och omsorgsboende, hemtjänst och korttidsplatser. Antalet lägenheter på respektive vård- och omsorgsboende ligger till grund för hur många brukare som kan erbjudas plats. Vid mer omfattande behov, exempelvis vid vak som kräver ständigt närvaro av personal hos brukaren, ökas tillfälligt bemanningen för att tillgodose behoven.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 30 oktober 2025
- Motion från Patrik Strömstén, Peter Arvidsson och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården, daterad 14 mars 2025
- Socialnämndens beslut 22 oktober 2025 § 151
- Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården 12 september 2025

Fredrik Wallström
Sektorschef

Anna Hildesson
Verksamhetschef

Motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården

På många av våra äldreboenden förekommer idag ofta en obalans mellan antalet brukare och tillgänglig vårdpersonal vilket leder till överbelastning och dålig arbetsmiljö för våra vårdare och i sista änden påverkar våra brukare negativt.

Kommunen, utförare och vårdpersonal har i första hand att rätta sig efter Patientsäkerhetslagen (2010:659). Den måste vara överordnad allt annat och med den kan man inte kompromissa. När det saknas kvalificerad fastanställd personal måste antalet brukare anpassas efter förmågan hos personalen. Vikarier ska inte kunna användas som resurs för att kompensera för alltför få fast anställda.

För att långsiktigt höja statusen på vårdrket och därigenom öka dess attraktionskraft, samtidigt som antalet platser inom äldreården i Härryda byggs ut och anpassas, föreslår Sverigedemokraterna i Härryda att ett tak införs för hur många brukare varje vårdare kan ansvara för samtidigt. Avsikten är att anpassa beläggningen efter antal fast anställda vårdare och med hänsyn till befintliga brukares vårdbehov. Maxantal brukare per vårdare bör bland annat tas fram baserat på vårdpersonalens egna bedömningar och erfarenheter vad gäller t.ex. vilken typ av vårdkategori som brukarna tillhör.

Ingen brukare kommer plockas bort från vården när detta maxtal överskrids. Däremot får inga nya brukare tas in så länge antal brukare understiger det överenskomna maxantalet per vårdare.

Beslut kan och ska noggrant dokumenteras om varför man nekar patienten vård, med tydliga hänvisningar till patientsäkerheten på grund av personalens kapacitet, riskerna med att ta in fler patienter, förklara för anhöriga och myndigheter att beslutet är grundat i omsorg om patientsäkerhet och vårdkvalitet. Detta självklart tillsammans med övriga långsiktiga åtgärder som ska bereda vägen för en växande äldreården.

Vårdpersonal och befintliga brukare har fått ta smällen för att kommunen tidigare delvis har använt nödlösningar i vården där i vissa fall inkompetent och direkt olämplig personal har bidragit till att vårdrkets status fått förfalla och därmed gjort det mer oattraktivt.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- att socialnämnden ger förvaltning i uppgift att för alla vårdenheter ta fram ett enhetligt styrdokument som ska reglera max antal brukare per vårdare baserat på vårdarnas erfarenhet, typ av brukare och vårdenheters möjlighet till beläggning.

För Sverigedemokraterna Härryda

Patrik Strömstén (SD)

Peter Arvidsson (SD)

Johannes Backlund (SD)

2025-03-14

Sammanträdesdatum
2025-10-22

§ 151

Dnr 2025SOCN100

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården

Beslut

Socialnämnden antar *Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården* från sektorn för socialtjänst som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Protokollsanteckning

Reine Lindqvist (SD) lämnar en protokollsanteckning med följande innehåll: "Anpassning efter behov" fungerar uppenbarligen inte. Eftersom det påstås att motsvarande system redan finns på plats så utgår vi från att det finns ett styrdokument för detta idag som går att referera till med en tydlig besluts väg hur man anpassar antal brukare efter fast anställd personal. Också att man stämt av med personalen om att det överensstämmer med deras bild av förväntningarna. Inget av detta är den bild som återspeglas av personalen. Förvaltningen blundar för hur överbeläggning undergräver både patientsäkerhet och personalens yrkes stolthet. Dagens hantering blir systematisk riskhantering på marginalen. Ansvaret för patientsäkerheten läggs de facto på personalen snarare än på arbetsgivaren.

Ordförande medger att protokollsanteckningen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 27 mars 2025 § 54 att till kommunstyrelsen remittera motion från Patrik Strömstén (SD), Peter Arvidsson (SD) och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården. Kommunstyrelsen beslutade den 8 maj 2025 § 157 att remittera *Motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården* till socialnämnden för yttrande över de delar i motionen som berör nämndens verksamhetsområde. Motionen yrkar på att socialnämnden ger förvaltning i uppgift att för alla vårdenheter ta fram ett enhetligt styrdokument som ska reglera max antal brukare per vårdare baserat på vårdarnas erfarenhet, typ av brukare och vårdenheter s möjlighet till beläggning.

Enligt gällande lagstiftning är kommunen skyldig att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver särskilt stöd. Det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns tillräckligt med personal med rätt kompetens för att bedriva vård och omsorg. Vård får inte nekas på grund av personalbrist. Kommunen måste verkställa beslut om särskilt boende inom skälig tid annars riskerar kommunen att betala en särskild avgift till staten.

Förvaltningen bedömer att nämnden i sitt yttrande till kommunstyrelsen bör avstyrka

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-10-22

---

förslagen i motionen då verksamhetsområdet redan idag har ett arbetssätt för att anpassa bemanningen efter aktuell beläggning och vårdtyngd. Kommunen har processer för att säkerställa ett fungerande flöde mellan vård- och omsorgsboende, hemtjänst och korttidsplatser. Antalet lägenheter på respektive vård- och omsorgsboende ligger till grund för hur många brukare som kan erbjudas plats. Vid mer omfattade behov, exempelvis vid vak som kräver ständig närvaro av personal hos brukaren, ökas tillfälligt bemanningen för att tillgodose behoven.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 10 juni 2025
- Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldreården 12 september 2025
- Motion från Patrik Strömstén, Peter Arvidsson och Johannes Backlund (SD) om begränsad beläggning av brukare inom äldreården, daterad 14 mars 2025

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Socialnämnden

Datum
2025-10-13

Dnr
2025SOCN100 739

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om begränsad beläggning av brukare inom äldrevården

Socialnämnden avstyrker förslagen i motionen.

Enligt gällande lagstiftning är kommunen skyldig att tillhandahålla särskilda boendeformer för äldre som behöver särskilt stöd. Det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns tillräckligt med personal med rätt kompetens för att bedriva vård och omsorg. Vård får inte nekas med hänvisning till personalbrist. Kommunen måste verkställa beslut om särskilt boende inom skälig tid, annars riskerar de att betala en avgift till staten.

Varje vård- och omsorgsboende har en begränsning hur många brukare de kan ta emot utifrån antalet lägenheter. Antalet brukare på kommunens olika vård- och omsorgsboenden regleras genom tillstånd från IVO. Ingen överbeläggning görs på respektive vård- och omsorgsboende. Vid mer omfattade behov, exempelvis vid vak som kräver ständig närvaro av personal hos brukaren, ökas tillfälligt bemanningen för att tillgodose behoven.

Om plats saknas på vård- och omsorgsboende, ska kommunen tillgodose vårdbehov i ordinärt boende eller via korttidsplats. Kommunen har processer för att säkerställa ett fungerande flöde mellan vård- och omsorgsboende, hemtjänst och korttidsplatser.

Verksamhetsområdet vård och omsorg har arbetat fram en långsiktig strategisk bemanningsplanering för att lokalt säkerställa kompetensförsörjningen inom vård och omsorg. Alla enheter har ökat sin grundbemanning och överanställningen används för att täcka frånvaro på enheterna. På så sätt har verksamheten en låg andel utbildad personal som tas in som timvikarier och andelen har minskat under de senaste åren. Specialistundersköterskor har anställts på kommunens vård- och omsorgsboenden som parallellt med att arbeta brukarnära och därigenom kan uppmärksamma förändrade behov hos brukare även handleder kollegor.

Med anledning av ovan avstyrker socialnämnden förslagen i motionen då verksamhetsområdet redan idag, i enlighet med gällande lagstiftning, har ett arbetssätt för att anpassa bemanningen efter aktuell beläggning och vårdtyngd.

Socialnämnden